

Handläggare
Hijazi Omar
Ali Akbar Avin

Datum
2017-10-17

Diarienummer
UBN-2017-4097

Utbildningsnämnden

Reglementet för skolplacering i förskoleklass och grundskola

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att fastställa reviderat reglementet för skolplacering i förskoleklass och grundskola, samt

att det reviderade reglementet ska tillämpas från och med skolvalet inför läsåret 2018/19

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen har sett över reglementet för skolplacering i förskoleklass och grundskola i och med uppdraget att se över reglerna för skolskjuts, då placering påverkar rätten till skolskjuts. I samband med revideringen görs även redaktionella ändringar.

Föredragning

Förslagen till ändringar presenteras i den ordning de återfinns i reglementet för skolplacering i förskoleklass och grundskola. Ändringsförslagen syns även i bifogad version av skolplaceringsreglementet med spårade ändringar.

I reglementet föreslås ett inledande avsnitt om lagar, förordningar och kommunala beslut gällande skolplikt och skolplacering läggas till.

I avsnittet *Skolplacering för elever inom förskoleklass och grundskola* föreslås en ändring till att: ”Om eleven inte får plats i någon av de skolor vårdnadshavare valt placeras eleven *i första hand* i den *relativt* närmaste kommunala skola *inom skolskjutsområdet* som har ledig plats. *Om plats inte finns på de kommunala skolorna inom skolskjutsområdet placeras eleven på den relativt närmaste kommunala skolan utanför skolskjutsområdet som har ledig plats.*”

Förändringen tydliggör att elever som inte får plats i någon av de skolor vårdnadshavare valt eller placeras utifrån skolplikt, först och främst kommer att placeras på den relativt närmaste kommunala skola inom skolskjutsområdet. Det är därför till denna skola som elever kommer

att vara berättigade skolskjuts. Även de elever som av kommunen placerats utanför skolskjutsområdet kommer vara berättigade skolskjuts. Elever som *väljer* en annan skola än den där kommunen annars skulle ha placerat dem har enligt skollagen 10 kap. 32§ *inte* rätt till skolskjuts (då det innebär en ekonomisk eller organisatorisk svårighet) men dessa elever får utifrån kommunala beslut rätt till skolkort för resa med den befintliga linjetrafiken.

I avsnittet *Skolplacering för elever inom förskoleklass och grundskola* föreslås att *kommunen inte placerar elever på skolor där nästkommande årskurs inte finns såvida vårdnadshavare inte valt sådana skolor*. Detta är en förändring för att undvika att elever ska få en sådan önskad placering.

I avsnittet *Relativ närhet* föreslås ett förtydligande kring att relativ närhet är skillnaden i *farbar väg*. Detta innebär inte någon ändring i hur mätningen görs utan förtydligar i text den nuvarande mätningen.

Avsnittet *Kartor och mätning* föreslås revideras till att skolans mätpunkt är *huvudingången*. Denna ändring kommer påverka mätningarna av relativ närhet eftersom skolorna då kommer få en annan mätpunkt jämfört med idag då mätning sker till skolans adresspunkter som finns i Uppsala kommuns kartinfo. Fördelen med att mäta till huvudingången är att det är en tydligare mätpunkt för skolan som är lätta att förstå. Det blir också samma mätpunkt som föreslås i skolskjutsreglementet. Vidare föreslås i avsnittet ett förtydligande kring att trafiksäkerhetsbedömning inte tas i beaktande vid beräkning av relativ närhet.

I avsnittet *När görs skolvalet?* föreslås stycket om att det inte fattas nya beslut för elever med skolplacering under skolvals- och placeringsperioden tas bort, eftersom detta är en intern rutin.

I skolplaceringsreglementet föreslås även en tydligare avsnittsindelning med numererade rubriker samt andra redaktionella ändringar i text för att förtydliga vad som gäller vid skolplacering.

Konsekvenser för barn/elever

Föreslagen revidering av skolplaceringsreglementet innebär förtydliganden som underlättar och informerar inför vårdnadshavares skolval. Vad som gäller vid placering blir tydligare och dess påverkan på skolskjuts lyfts.

Elever som inte får plats i någon av de skolor vårdnadshavare valt kommer i högre grad att få en skolplacering inom skolskjutsområdet även om det finns skolor utanför området som ligger närmare.

En ändring till att mätningar istället görs till skolans huvudingång kan påverka elevers relativa närhet men mätningen blir fortfarande densamma för alla elever och likvärdigheten påverkas därmed inte.

Ekonomiska konsekvenser

Att elever som inte får plats i någon av de skolor vårdnadshavare valt först och främst får en placering inom skolskjutsområdet, innebär möjligheter till kostnadseffektivisering. Hur stor den blir påverkas av sökmönster och skolornas möjlighet att ta emot elever och det är därmed svårt att bedöma.

Utbildningsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör

REGLEMENTE

FÖR

SKOLPLACERING I

FÖRSKOLEKLASS OCH

GRUNDSKOLA

Beslutat i utbildningsnämnden 2016-12-19

1 Lagar, förordningar och kommunala beslut

1.1 Skolplikt

Enligt 7 kap. 2 § Skollagen (2010:800) har alla barn som är bosatta i Sverige skolplikt.

Skolplikt gäller dock inte:

- Barn som varaktigt vistas utomlands
- Barn vars förhållanden är sådana att det uppenbarligen inte kan begäras att barnet ska gå i skola

Skolplikt gäller heller inte barn som avses i 29 kap. 2 § skollagen, däribland asylsökande, papperslösa och personer som har tidsbegränsat uppehållstillstånd. Dessa barn har dock samma rätt till utbildning som skolpliktiga barn. En elev som utnyttjar sin rätt till utbildning utan att ha skolplikt ska enligt 7 kap. 17 § delta i verksamheten på samma sätt som en skolpliktig elev.

Skolplikten inträder höstterminen det kalenderår då barnet fyller sju år. Skolplikten kan enligt 7 kap. 10-11 §§ i Skollagen (2010:800) inträda:

- det kalenderår då barnet fyller åtta år om det finns särskilda skäl
- det kalenderår då barnet fyller sex år om vårdnadshavare begär det av hemkommunen

Skolplikten upphör vid utgången av vårterminen det nionde året (7 kap. 12 §). Skolplikten upphör ett år senare för den elev som inte gått ut högsta årskursen när skolplikten annars skulle ha upphört och senast när eleven fyller 18 år (7 kap. 13 §).

Hemkommunen prövar samtliga ärenden som gäller skolpliktens inträde och upphörande.

Om familjen flyttar utomlands permanent, och därmed inte längre är folkbokförd i landet, upphör skolplikten. Skolplikten upphör även i de fall då barnet fortfarande är folkbokfört i landet men där hemkommunen bedömer att barnet varaktigt vistas utomlands

Vårdnadshavare, hemkommunen (i de flesta fall folkbokföringskommunen) och huvudmannen har alla ett ansvar för att skolplikten fullgörs.

1.2 Skolplacering

Skolplacering i grundskola regleras i 10 kap. 30 och 31 §§ Skollagen (2010:800). Placering i förskoleklass regleras i 9 kap. 15 § Skollagen (2010:800).

Enligt skollagen ska en elev placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet inom sin grundskola.

Kommunen får annars frånga elevens vårdnadshavares önskemål endast om

1. den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen, eller

2. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero

Den senare gäller endast vid placering i grundskola.

Den som har blivit placerad vid en viss skolenhet har rätt att gå kvar där om inte den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen, eller det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

Detsamma ska gälla den som har tagits emot i förskoleklass och som ska fortsätta sin utbildning i grundskolan vid samma skolenhet.

Enligt skolförordningen (2011:185) ska varje elev flyttas till närmast högre årskurs vid slutet av varje läsår om inget annat beslutas av rektor.

2 Skolplacering för elever inom förskoleklass och grundskola

2.1 Antagningsprinciper

Antagningsenheten placerar elever i kommunal förskoleklass och grundskola. Beslut om skolplacering tas av avdelningschef för Individstöd.

Huvudprincipen är att en elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå, enligt 10 kap. 30 § st. 1 Skollagen (2010:800). I de fall det inte är möjligt används följande kriterier för placering:

1. Elever med skyddad identitet boende i Uppsala kommun
2. Syskonförtur, gäller enbart förskoleklass till årskurs 3, inom en radie på 2 km från skolan.
3. Relativ närhet
4. Papperslösa elever boende i Uppsala kommun
5. Elever ej folkbokförda i Uppsala kommun

Om eleven inte får plats i någon av de skolor vårdnadshavare valt placeras eleven i **första hand** i den **relativt** närmaste kommunala skola **inom skolskjutsområdet** -som har ledig plats. **Om plats inte finns på de kommunala skolorna inom skolskjutsområdet placeras eleven på den relativt närmaste kommunala skolan utanför skolskjutsområdet som har ledig plats.**

Kommunen placerar inte elever på skolor där nästkommande årskurs inte finns om inte vårdnadshavare valt sådana skolor.

a. Syskonförtur

Syskonförturen gäller om eleven:

- är folkbokförd inom en radie av två kilometer från skolan. Avståndet mäts mellan skolans **huvudingång** och hemmets adresspunkter enligt Uppsala kommuns KartInfo.

- har ett syskon som går i förskoleklass till årskurs tre det läsår ansökan avser. **Med syskon menas Syskonförtur gäller** samtliga barn **som är** folkbokförda i samma hushåll oavsett vårdnadshavare.

Om det finns fler elever med syskonförtur än platser på en skola, placeras de barn med kortast radie till skolan först. Utanför tvåkilometersgränsen gäller principen om relativ närhet.

b. Relativ närhet

Om en kommunal skola inte har plats för alla som önskat den, görs ett urval utifrån relativ närhet. Relativ närhet är skillnaden i **gångväg farbar väg** till den önskade skolan jämfört med en alternativ skola i närheten.

Så här beräknas relativ närhet:

- Avståndet mellan barnets folkbokföringsadress och den önskade skolan mäts.
- Avståndet till den önskade skolan jämförs med avståndet till den närmaste eller näst närmaste skolan för att få fram skillnaden i avstånd=den relativa närheten. **Om den valda skolan är den skola som ligger närmast jämförs avståndet med den näst närmaste skolan. I andra fall jämförs avståndet mellan den valda skolan och den närmaste skolan.** Därefter jämförs den relativa närheten för samtliga som sökt samma årskurs i samma skola.
- Om två barn önskat samma skola och bara ett av dem kan få en plats, så är det barnet som har längsta relativa avståndet till den alternativa skolan som har rätt till platsen.
- Om två barn har samma relativa närhet:
 - o mäts avståndet till sökt skola. Den elev som har kortast väg till sökt skola erbjuds platsen.
 - o i de fall avståndet till sökt skola är samma antas den elev som valt skolan i första hand framför den som valt skolan som andra- eller tredjehandsval.
 - o i de fall då båda haft skolan som samma valalternativ används lottning.

2.2 Kartor och mätning

Avståndet mellan hemmet och skolan mäts i ett GIS-system. Avståndet, **den kortaste farbara vägen,** mäts mellan **hemmet folkbokföringsadressen** och **skolans huvudingång. skolans adresspunkter som finns i Uppsala kommuns Kartinfo.**

Kartunderlaget för vägarna hämtas från nationella vägdatan (NVDB) och kommunens egna kartor.

Vid beräkning av relativ närhet görs inte en trafiksäkerhetsbedömning vid avståndsmätning mellan hemmet och skolan.

2.3 Rätt till skolplacering

Rätt till skolplacering i Uppsala kommun har:

- elever folkbokförda i Uppsala kommun, fr.o.m. höstterminen det år de fyller 6 år. De har då rätt att börja förskoleklass eller årskurs 1, om vårdnadshavare begär tidigare skolstart av Uppsala kommun.
- elever placerade av socialtjänst i Uppsala kommun
- asylsökande elever boende i Uppsala kommun
- papperslösa elever boende i Uppsala kommun

2.4 Elev som saknar skolplacering

Elev som är folkbokförd i Uppsala som saknar skolplacering placeras utifrån skolplikt även om vårdnadshavare ej är överens. Eleven placeras utifrån folkbokföringsadressen.

2.5 Elev från annan kommun

Elev från annan kommun måste inhämta godkännande från hemkommun innan skolplacering och placeras i mån av plats.

2.6 Inflytt till kommunen

Folkbokförda i annan kommun eller inflyttade från utlandet ska jämföras med folkbokförda i kommunen under förutsättning att de kan visa upp ett köpekontrakt på en bostad, eller ett hyreskontrakt, eller dylikt som styrker att de kommer bosätta sig i Uppsala kommun, alternativt en kopia på folkbokföringen.

Utlandssvenskar som innan flytten utomlands varit folkbokförda i Uppsala kommun ska jämföras med folkbokförda i kommunen under förutsättning att de kan visa att de före skolstart flyttar till Uppsala.

2.7 Elever som vill gå i skola i annan kommun

Ansökan om skolplacering i annan kommun görs direkt till den kommun ansökan avser.

2.8 Utflytt från kommunen

Utflyttsanmälan ska göras av vårdnadshavarna i Uppsala kommuns e-tjänst eBarnUngdom. Elev kan ej garanteras plats i samma skolenhet vid en eventuell återflytt. Skolplikten i Uppsala kommun upphör vid utflytt från kommunen.

3 Skolval

3.1 Vilka omfattas av skolvalet?

Inbjudan till skolvalet görs till barn som är folkbokförda i Uppsala kommun och som:

- ska börja förskoleklass
- inte har gått förskoleklass och ska börja i årskurs 1
- går på en skola där nästa årskurs inte finns

Dessa elever ska göra ett skolval.

3.3 Val av skola

Sökanden som omfattas av skolvalet måste välja och rangordna tre skolor. Samtliga vårdnadshavare~~Den andra vårdnadshavaren~~ måste bekräfta valet för att det ska gälla. Om sökanden ej kunnat erbjudas något av sina tre val placeras elev i första hand på relativt närmaste kommunala skola inom skolskjutsområdet som har ledig plats. Har elev som går i eller ska börja grundskola inte gjort något aktivt skolval placeras eleven i första hand på relativt närmaste kommunala skola inom skolskjutsområdet som har ledig plats utifrån skolplikt. Om plats inte finns på de kommunala skolorna inom skolskjutsområdet placeras eleven på den närmaste kommunala skola utanför skolskjutsområdet som har ledig plats.

Kommunen placerar inte elever på skolor där nästkommande årskurs inte finns såvida vårdnadshavare inte valt sådana skolor.

När det gäller förskoleklass råder ingen skolplikt, således placeras inte elev i förskoleklass som inte gjort ett aktivt val.

3.4 Kartor och mätning

För skolvalet görs uttag av kartunderlaget det datum som fastställts för det aktuella året.

3.5 När görs skolvalet?

Skolvalet görs under januari. Utbildningsförvaltningen fastställer vilka datum som gäller inför varje år och publicerar det på kommunens hemsida. Samtliga vårdnadshavare till elever som omfattas av skolvalet får information hemskickad till sin folkbokföringsadress. ~~Under skolvals- och placeringsperioden fattas inga beslut om skolplacering för elever som redan har en skolplacering i Uppsala kommun.~~

3.6 Hantering av ansökningar efter skolvalet

Efter skolvalet får alla som har deltagit ett beslut och alla ansökningar avslutas.

4 Omvalsperiod

Om sökanden vill ändra sin skolplacering kan denne göra ett omval. Omvalsperioden pågår under begränsad tid i mars och sökande kan välja och rangordna upp till tre skolor.

Bytesansökningar hanteras utifrån syskonförtur och principen om relativ närhet. Mätning sker mot alla skolor på samma sätt som under skolvalet. Skolbyte beviljas i mån av plats.

Elever som ska börja förskoleklass och ej sökt i skolvalet kan välja skola under omvalsperioden. Om placering ej kan göras till valda skolor placeras eleven på närmaste kommunala skola som har ledig plats-gäller samma regler som vid skolval.

5 Skolplacering utöver vid annan tidpunkt än skolvalet och omvalsperioden

5.1 Inflyttad elev

Elev som flyttar in i kommunen under läsåret gör ett skolval och ges därefter en placering utifrån principerna ovan och var det finns plats. En skolplacering kan tidigast erbjudas två månader innan skolstart.

5.2 Byte av skola

En vårdnadshavare kan när som helst lämna in en ansökan om byte av skola. Sådant byte under läsåret sker i mån av plats. Byte av skola kräver att vårdnadshavarna är överens.

Till kommunala skolor finns ingen kö. Om det uppstår en ledig plats på en skola under läsåret går antagningsenheten igenom vilka ansökningar som finns till den aktuella skolan. Vid fler sökande erbjuds platsen till den elev som har rätt till den utifrån principerna om syskonförtur och relativ närhet. Obesvarat erbjudande om skolbyte stängs då svarstiden gått ut

Antagningsenheten går regelbundet igenom och handlägger alla inkomna ansökningar. Vårdnadshavare som efter handläggning inte fått skolplacering får beslut om detta och ansökan avslutas. Om byte av skola fortfarande önskas måste då vårdnadshavaren lämna in en ny ansökan.

6 Överklagande

Beslut om skolplacering i Uppsala kommun grundar sig på 10 kap 30 § (grundskola) ~~st. 4~~ samt 9 kap. 15§ (förskoleklass) skollagen och kan endast överklagas genom laglighetsprövning enligt 10 kap. kommunallagen. Genom laglighetsprövning prövas endast beslutets laglighet, inte om beslutet är lämpligt eller skäligt.

Enligt 10 kap. 8 § kommunallagen ska ett överklagat beslut upphävas om

1. det inte tillkommit i laga ordning
2. beslutet hänför sig till något som inte är en angelägenhet för kommunen
3. det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller
4. beslutet strider mot lag eller annan författning

I överklagandet ska anges vilket beslut som överklagas och de omständigheter som överklagandet grundas på.

Skrivelsen ska skickas direkt till Förvaltningsrätten i Uppsala, Box 1853, 751 48 Uppsala. Skrivelsen ska lämnas till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då det på kommunens anslagstavla (www.uppsala.se/organisation-och-styrning/organisation/namnder/utbildningsnamnden ~~www.uppsala.se~~) tillkännagivits att utbildningsnämndens protokoll med beslutet justerats.